

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Bc. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **Y. P. Y.**, zastoupena Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou se sídlem Pod Terebkou 12, 140 00 Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2005, č. j. OAM-1470/VL-20-HA08-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 5. 2007, č. j. 64 Az 132/2005 - 22,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 5. 2007, č. j. 64 Az 132/2005 - 22 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 6. 10. 2005 neudělil žalovaný žalobkyni azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu). Současně vyslovil, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 24. 10. 2005. Krajský soud svým rozsudkem ze dne 14. 5. 2007 žalobu zamítl.

Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, v níž uvedla, že soud a správní orgán porušily Ústavu České republiky v čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod – chybně omezily své právní hodnocení pouze na normy obyčejného práva a nepoužily normy práva mezinárodního a ústavního. Stěžovatelka přitom žije v České republice řadu let, vychovává zde tři děti, žije ve společné domácnosti s manželem – českým občanem. Navíc vyslovila důvodnou obavu z postihu porušení státní čínské politiky jednoho dítěte na rodinu, protože její rodina má děti tři. Porušení § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu spatřuje zejména v tom, že její vycestování by bylo

v rozporu se závazkem České republiky respektovat její soukromý a rodinný život. V tomto ohledu stěžovatelka odkázala na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přičemž v kasační stížnosti provedla detailní rozbor tohoto článku ve vztahu ke své osobě, a to včetně bohatých odkazů na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. K aplikační přednosti mezinárodního práva stěžovatelka poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 75/2005 - 75, v němž zdejší soud dovodil nutnost přednostního použití čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků před § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. Podle stěžovatelky neexistuje žádný důvod, aby tentýž závěr nebyl soudem vyvozen i v případě ohrožení jiného základního práva a svobody – práva na respektování soukromého a rodinného života. Stěžovatelka rovněž zmiňuje nálezy ústavního soudu č. 403/2002 Sb. o privilegovaném postavení mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách i v době po přijetí euronovely Ústavy a upozorňuje na názor prof. Jiřího Malenovského o přímé použitelnosti ústavního principu dodržování závazků z mezinárodního práva. Podle názoru stěžovatelky soud také porušil čl. 3 a čl. 5 Úmluvy o právech dítěte. Stěžovatelka rovněž poukázala nato, že rozhodnutí soudu v otázce použití § 91 zákona o azylu postrádá jakékoliv odůvodnění.

Přijatelnost kasační stížnosti shledává stěžovatelka v tom, že rozhodnutí soudu má zásadní dopad do jejích práv, protože celý její soukromý a rodinný život se odehrává v ČR. Stěžovatelka se rovněž domáhá judikatorního odklonu od citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 75/2005 - 75 a je přesvědčena, že soud a správní orgán se stejného pochybení (neodůvodnění, zúžení všech mezinárodních závazků až na nulu) budou dopouštět i nadále.

Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud při svém posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny veškeré podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má všechny náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti zbývající části kasační stížnosti, jak mu je uloženo § 104a s. ř. s., tedy zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy možno ji považovat za přijatelnou. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS. Samotný dopad rozhodnutí krajského soudu do práv stěžovatelky (jak uvádí v kasační stížnosti) by přijatelnost nezakládal; Nejvyšší správní soud nicméně dospěl k závěru, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu procesního práva. Kasační stížnost je proto přijatelná.

Kasační stížnost je důvodná.

Při posuzování důvodnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal napadený rozsudek z hlediska důvodů obsažených v § 109 odst. 3 s. ř. s., podle něž Nejvyšší správní soud není vázán důvody kasační stížnosti, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. K přezkoumání těchto důvodů je tedy Nejvyšší správní soud povinen z moci úřední, a pokud by shledal jejich naplnění, byl by nucen rozhodnutí krajského soudu zrušit, aniž by se meritorně zabýval

dalšími důvody kasační stížnosti. Stěžovatelka navíc v tomto směru namítá, že soud neodůvodnil své rozhodnutí v otázce použití § 91 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi řešil již několikrát otázku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů. Dovedil přitom, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjištěvané, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (viz rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána i tehdy, není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námítka účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS). Konečně za nepřezkoumatelné je nutné označit i takové rozhodnutí krajského soudu, v němž tento opomene přezkoumat jednu ze žalobních námitek (srov. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS).

V projednávaném případě stěžovatelka v žalobě namítla porušení § 91 zákona o azylu, neboť se domnívala, že se na ni vztahuje překážka vycestování. Svůj názor odůvodnila jednak strachem z masového porušování lidských práv v Číně, jednak rodinným a soukromým životem, který se odehrává v České republice. Výslovně pak uvedla, že tyto skutečnosti měly být zohledněny v úvaze o vyslovení překážky vycestování z důvodu uvedeného v § 91 odst. 1 písm. b), protože vycestování stěžovatelky by bylo v rozporu se závazkem České republiky respektovat stěžovatelčin rodinný a soukromý život, kterým není pouze život manželský. Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku citoval zprávy Ministerstev zahraničních věcí České republiky a USA. Na jiném místě pak obecně uvedl, že žalovaný dospěl ohledně překážky vycestování ke správnému závěru a soud se s jeho hodnocením ztotožňuje. V souvislosti se stěžovatelkou namítaným porušením § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu pak jen uvedl, že „vycestování žalobkyně by také nebylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR“. Takové odůvodnění však nemůže obstát, neboť z něj není patrné, proč soud považuje námítka stěžovatelky v tomto směru vedené za liché, mylné či vyvrácené. Krajský soud se navíc vůbec nevypořádal s námitkou týkající se obav stěžovatelky z masového porušování lidských práv v Číně.

Jak bylo již výše zmíněno, Nejvyšší správní soud je povinen zkoumat napadený rozsudek z hlediska nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů i z úřední povinnosti (nikoliv jen k námitce stěžovatelky). V tomto ohledu je pak zdejší soud nucen konstatovat, že se krajský soud nevypořádal nejen s argumentací stěžovatelky týkající se § 91 zákona o azylu, ale také s žalobním bodem brojícím proti nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného pro nesrozumitelnost spočívající v rozporu výroku rozhodnutí žalovaného s jeho odůvodněním. K tomuto bodu žaloby se krajský soud ve svém rozsudku nijak nevyjádřil, což je dalším důvodem pro zrušení jeho rozsudku pro nepřezkoumatelnost.

Jelikož Nejvyšší správní soud shledal rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nezabýval se dalšími námitkami stěžovatelky, napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.), v němž je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2008

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu